

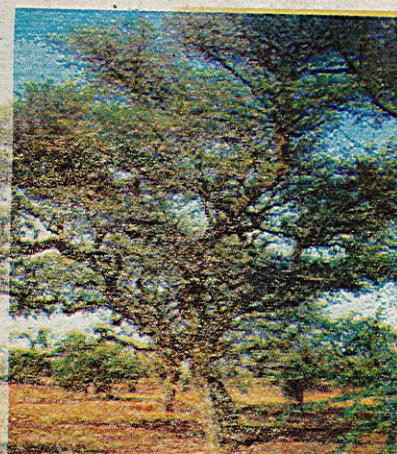
Kibaru

Feburuyekalo san 2019
San 46nan - Boko 565
Songo = dōrōmē 35

Kunnafonisēben bōta kalo o kalo - BP : 24 - Téléfoni : 20.21.21.04 Kibaru bugufiyé Bosola Bamako

Jamanakuntigi ka taama
Alimanjamana na ani
Adisabeba, Afiriki
kelenyatōnba ka lajé
kēnē kan ₦5 nan

Jamana jiri nēnamaba saba bē ka tunun
doɔnin-dooɔnin : si, nērē ani balansan ₦2 nan

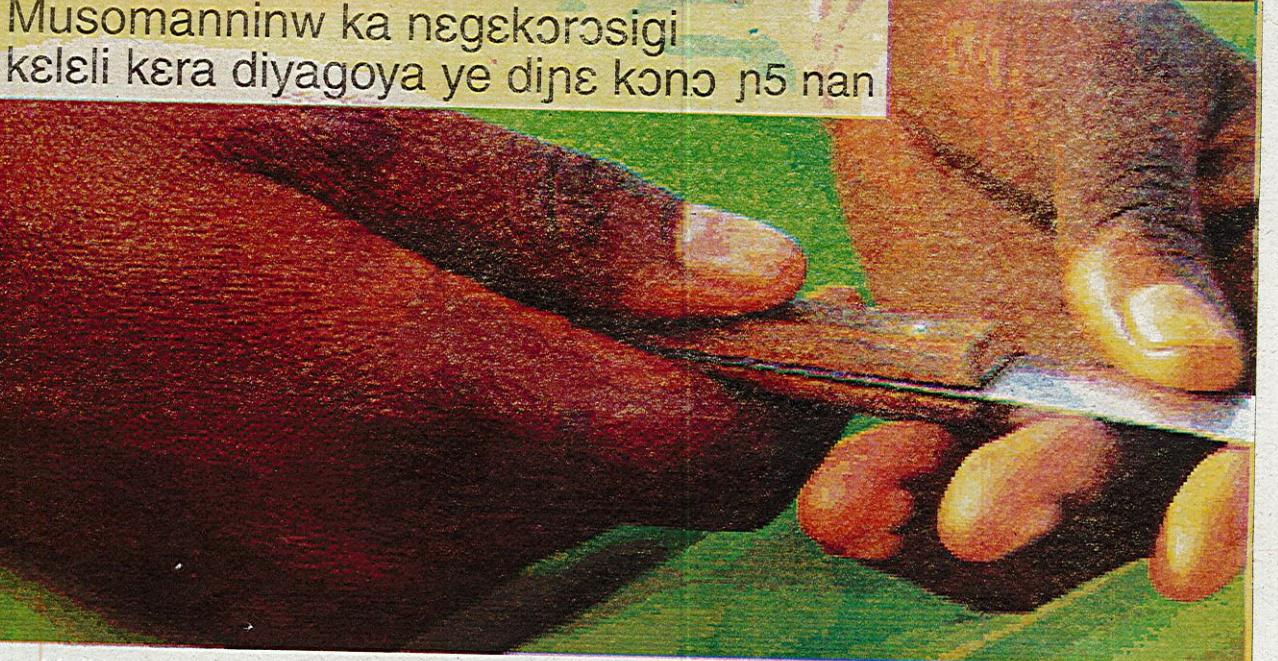
Ebola banakise te Mali la
₦7nan

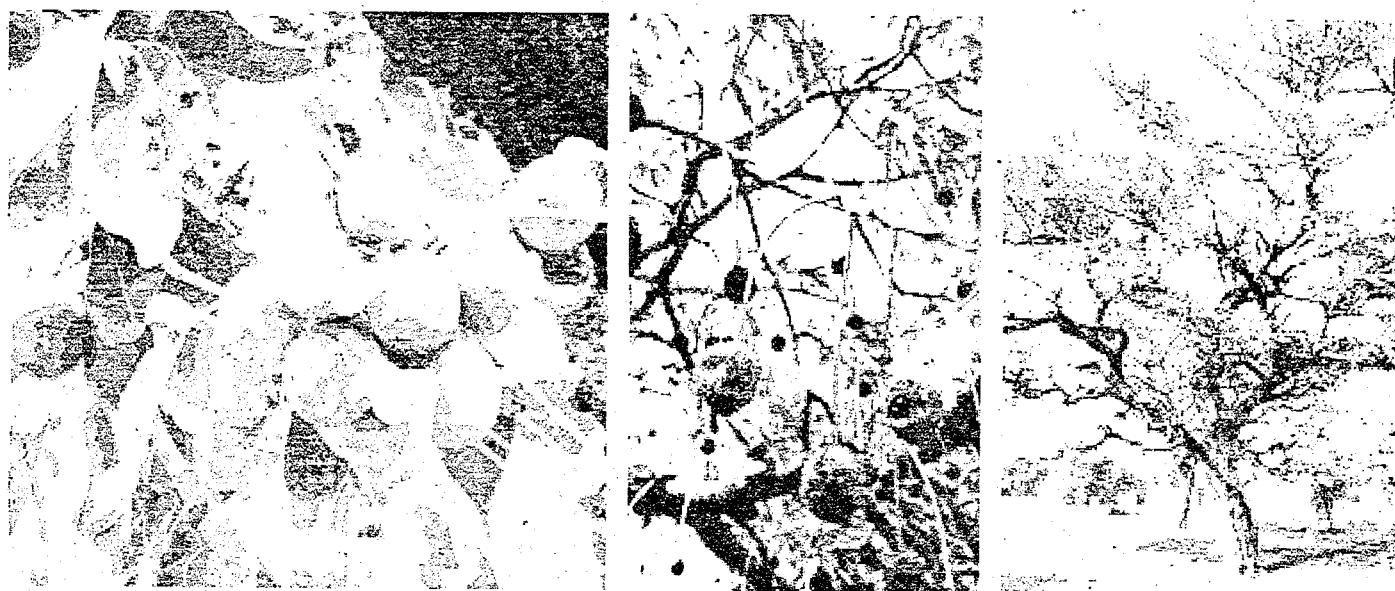
Musomanninw ka nēgēkōrōsigi
kēlēli kēra diyagoya ye dijē kōnō ₦5 nan

Fasokanw ye kērēfēdēn
kēlēli ni sigiñōgōnya
sinsinnan sira numan ye
₦8 nan

Jamana jiri nənamaba saba bə ka tunun dōonin-dōonin : si, nərə ani balansan

Si, nərə ani balansan ye jirikorobaw ye an ka jamana kono. U dōnnen don, ka da u nafa kan baloko, furako ani kunga lakanani na. U be soro jamana yoro caman na. Falenyemajiriw don. Kungo be sogow labana cogo min, a be hadamadenw fana lahine ten. Tijé don, Mali ye Sahelijamana ye nka kungo tulenw b'a kono yoro caman, sango a woroduguyanfan fe, kerēkerēnenya la Kayi marabolo yoro minnu ni Lajine be danbo Kitayanfan fe, ani Kulukoro marabolo yoro minnu ni Lajine be danbo, i'n'a fo maninkalayanfan fe ani Sikaso marabolo, ka surunya Konowari jamana na. A kolosira k'a fo ko kungo be ka nagasi Mali kono kosebe, k'a sababu ke jiritigeba ye dogoko, sojoriko ani kenyakko kama walasa ka so kuraw jo. O kungotisba in senfe, digi kelen be jiri nənamaba minnu na, n'u be nini ka silatunun sigiyoro ni dagayoro kono, o ye si, nərə ani balansan ye.

Lasina Kone ye cikesbugudatiye, a sigilen be yoro min na o be wele «kulibaforo», o be kabala fe. Jiriladonna don, jiridonkotigi don. Ale haminen don kosebs n'a ka sijuw ye. A kerefela siju banna tige la, kasoro si ye jiri lakananen ye an ka jamana kono min tigel kōnen don ji ni kungo lakanabagaw ka sariyaw fe. Mogow be k'u tige k'u kari ka bin. Tijenitasumadonnaw fana b'u jeni k'u faga, o la, u laban be ke dogo ye. Koneke y'a dadon si nafa la. A y'a jira ko ale be nafa soro sidenw na, mogow be na u san, k'u ke tulu dunta ye. O situlu kelen in ye fura fana ye an fe yan, a be ke ka denmisennin banabagato caman furake, hali balikuw ni mogokorobaw.

A y'a jira k'a be ke muntulu fana ye laada sira kan muso caman fe, a be ke hali pomadi ye k'a feere jamana kōkan, sango nansarala. A y'a jira ko ni fura ma soro si halakili la, don dō la, an denw bēna an nininka ko si tun ye mun jiri suguya ye, bawo o y'a soro a banna pewu kungo kono. si be ka tige, fen te ka turu a nōnō, wa hali ni turuliv kera, si ladonni n'a moyali, o baara ka ca, wa u be waati jan ta. Siturula min b'a ka

si mo dun o man ca. Nka, o n'a ta bēs, siforo binni Mali yoro caman n'a, o ka kan ke duguw fe, o ka kan ke sigida lakodōnenw, goferenaman ani kenyereyew fe, k'a da a nafa kan. Mali kono, n'a bora cencenmayorow la koron fe, sisun be kungo caman kono Kayi, Kulukoro Sikaso, ani Segu marabolow. Afiriki tilebinyanfan-jamanaw kono, Mali de tun ye folo ye sisunko la. Nka'o te bi ye. Finfinbolaw ni dogotigelaw be ka cikedugulamusow bali u dahirime ninini na ni sijutigeba ye, bēs sigilen nena, fosi te ka bo a la. A ko geleyara fo k'a damateme fo Sikaso ji ni kungo nəmogoyaso ye ninini ni segesegeli k'e a ko kan ni marabolo kolatigejkulü ka deme ye walasa k'a dōn sababu minnu be ka si ni nərə hake dogoya u ka kungow kono.

Seku Ture ka fo la, o ye ji ni kungo cakeda nəmogó do ye Sikaso, u ka baaraw jaabiw y'a jira ko si ni nərə ye sudanmayorow ni tukoromayow jiriw ye. U joyoro min be kungo lajenamayali la, o bolén ko yen, soro yiriwali jiriw fana don. Jininiw y'a jira ko geleya caman be sisun ni neresunw kan. Waatiyelema kolo low be ka yelen jiri ninnu kan. O be ka bana bila jiri ninnu moyacogo la, u te ka bulubo konuman, u te ka den a ne ma, u te ka bonya, ka janya i n'a fo kōren. Kajolo serekili kono, dugu min be wele Furu, waati kera a la, si ni nərə tun banna ka den yen, o sababu jōnōn ma se dōn mogō si fe halibi. Jininiw y'a jira ko si ni nərə be ka halaki an ka jamana kono ka taa a fe, wa u nafa fana be ka bonya o cogoya kelen na ka taa fe, sango soro kōsiratige la bawo jamana wərew be ka sama u nōfē dijē fan tan ni naani kono. Sikolo, situlu ani nerekolo kera nafolo ye bi, sango musolakaw bolo.

A yera k'a fo ko bintumayoro jirimaw kono, si ni nərə caman be soro forow kono. O la, cikelaw be se k'u don ton na, k'u lakana, k'u kisi tijeniklaw tooro ma. U be je dugukolo suguya minnu kan kosebe, olu ye dugukolo bogojesilisilamaw walima dugukolo silisibogojelamaw ye. Si dençogo be yelema-yelema san ni san. San dōw la, a be den kosebe,

san dōw la, a denw te caya. Sanji hake caya n'a dogoya ani tijenitasumadon kungo kono ani si ka dencogoyelema san saba o san saba, olu y'o sababuw do ye. Lasana Dunbuya ka fo la, ale sigilen be Mali ni Konowari dance la, nərə ye jiri kerēkerēnen ye olu fe yen. A tigeli kōnen don.

Dugumogó bēs lajelen, ce ni muso, denmisén ni maakoró, bēs b'a kolosi, bēs b'a lakana. Dunbuyake ka fo la, nərə be ke fen bēs ye olu fe yen. A buluw n'a denw be ke balo ye don o don. O koson, u ni kungo lakanacakeda bolo be jōgon bolo su ni tilé ka neresunw lakana.

Balanśan koni ka ca kosebe Segu mara de kono. Ni Bamakow

mako b'a bulu n'a bolow la, u be ci bila u dōnbagaw ma Segu, u ka na u sama. Bakari Jara ka fo la, ale ye ji ni kungo nəmogó do ye Segu, ni Segu tun ye balansando ye folo, o te bi ye. Duguba bonyako jugu ye caman bō balansan hake la, ka fara dōgötigelaw ni tijenitasumadonaw ka baara juguw kan. Jarake ka fo la, balansan nafa dō y'a buluw, a faraw, n'a diliw ye, olu bēs ye furaw ye. O kōfē, a suma ka di. Segukaw be yen minnu b'a turu, k'a ladon, k'a tōnōbo hali n'o y'a ūcō a den te dun.

A be cikelaw lasomi ni ja be na. A ka gelen balansan ka silatunun Segu marabololo kono bawo a jenseñen be fān bēs wa a kolosilen don fana. Ji ni kungo lakanabagaw dagayoro min be Bamako ba numantebolo kan, o nəmogó ye Madamu Gindo Jeneba Gindo ye.

Ale y'a jira ko si ni nərə ni balansan hake dogoya ye jōrekoba ye. Maliden bēs bolo, ka da a kan hadamaden ka nənamaya te se ka sabati jiri ko. Saji caya sababu do ye jiri ye. Jiri ye fura ye, dogo be bo a la, sow be jo n'a ye, bagaw balo be bo a la, u suturalan fana don.

Muda I Mayiga
Fuseyini Jabate
Mamadu Si
Mahamadu Konta

Bololabaara geleya

Geleyaba be Suleymani Danbélé ka baarayoro la. A be Segu Sōmōnəbugu la. Jininkali kera a la Segu bololabaarakelaw ka kow cogo la. A ye jininkali jaabi ni jigitigé ye, ko sanni te yen wa waati ka gelen. Nka mōgo te i jigitigé Ala la.

A ka kuma kono, a ko geleya min be bololabaarakelaw kan Segu, o sababu ye an yere ye. Jamanakōndenw t'u ka fen dilannenw fe fo jamana wēre taw. A k'a be jamanadenw kun na, ko fen minnu be bo kōkan k'olu ye numanw ye ka teme an ka fen dilannenw kan.

A ko a ka kan ka nəfō jamanakōndenw ye ko fosi te faso fen dilannenw bo. Segu mara bololabaarakelaw caman dōnnen don ni dalifini dilanni ye ani galadon. Ndōmo ye bololabaara cakedaba ye Segu. Cakeda in ka milirina ye ka denmisennin caman kalan walasa u joyorō ka bonya dijelatige kono. Cakeda Ndōmo dōnnen don ni bogolanfini numanw dilanni ye. O bogolanfini numan ninnu be feere dijē fan bēs. Cakeda Ndōmo baarakelaw be bogolanfini dilancogo

numan dōn. Hakililajigin na, bogolan ye an ka laadala-fini ye, n'a kōrimugufinilama don k'a dōn gala la. Bosilan ye kungokōnjiri dōw fara n'u bulu n'u nōnō farali ye jōgon kan ka jē caman dilan n'a ye i n'a fo : zorobilan ni nərə n'a nōnna caman.

Bubakari Dunbuya ye cakeda ndomo tigi ye. A ko kabini san 2012, tungaranke caman ye nali dabila an ka jamana kono. Kelen-kelen de be na an ka finiw san. O koson, cakeda caman ye bogolan dilanni dabila. Bubakari Dunbiya ko cakeda ndomo y'a césiri ka bogolanfini dilan ka feere kōkan.

Bogolandilannabaw jigibá be tungarankew kan u ka fini san, bari maliden t'a nafa dōn Bubakari Dunbuya ko, ale hakili la, Mali ka kan ka bogolanfini don ba la. A ko n'an ye misali ta Burukina Faso kan, u ka jamanakuntigi ko k'a bu ka faso fini don. O fana b'a nege don jamanakōndenw na. Cakeda Ndōmo be k'a césiri walasa bogolan be don ba la.

Mamadu Si
Awa Sidibe

Mali Baarakelaw lafasalitonba ni goferenaman benna fo la

Mali baarakelaw lafasalitonba min tōgo ye UNTM/IYENITEYEMU, o tun ye baarabila nebilasében do ci goferenaman ma, k'a jira, k'a ka tōndenw benn baarabila ke, k'a damine nténendon, feburuyekalo tile 11, ka se jumadon ma, kalo tile 15 san 2019. O dōgokun kelen baarabila in bolodakun tun ye lapini 12 sabatiliko ye. Sanni don fōlen in ka se, sigikafow kera, minnu kera sababu ye lapini 11 ka nénabō. Lapini kelen min tora, n'o ye 12 nan, o sègesègeliw bë senna. Don nataw la, a do la, o fana benn nénabō fan fila bës sago la.

Fokabenjekulu in sigira senkan baarako minisiri fe, n'o ye madamu Jara Araki tala ye.

Benn kera a kan, goferenamanbaarakelaw ka sara jatemineda hake ka yelen. Baarakela minnu bë kulu A la, olu ka sara jatemineda bë yelen ka se kuru 1100 ma, k'a damine san 2019 zanwuyekalo tile 1 la. San 2021, a bë yelen ka ke kuru 1200 ye. Baarakela minnu bë kulu tow la, olu fana ka sara jatemineda bë yelen ka kene kulu A ka hake cogo ma'an'a kewaati. Sara jatemineda dofarkan in benn ke kenyereyekunda fana, nka o bë ke fokaben kono Mali kenyereyew ka tōnba fe, ka kene u ka soro cogoya ma. Dakun min bë boli baarakelaw lasigili kecogo kan, n'o ye «Eretereti» ye, ben kera o fana kan. Goferenaman dijena n'a ye san 3 ka fara baarakelakulu bës taasan kan lasigili la.

O waleyali bë damine san 2019 desanburukalo tile 31. Misali la, kulu A moggow tun ka kan ka taa lasigili la u san 62, san saba farala o kan k'a ke san 65 ye. Kulu B2 moggow tun bë taa u san 59, o kera 62ye. Kulu B1 ni kulu C fana b'o cogo la. Olu tun bë taa u san 58 n'u san 55, olu taasan bë yelema ka ke 61 ni 58 ye.

Nka, n'a ka di baarakela min ye, o bë se ka taa lasigili la n'a y'a nini, kasoro a taawaati ma se. Feerew tigera walasa ka do fara kenyereyebaarakelaw fana taawati kan lasigili la. Olu fe yen, kulu A bë se ka taa san 62 la, kulu B, C, D, olu bë se ka taa san 58 na. Do boli dipelatige gelyaw la, ben kera o fana kan. Goferenaman y'a kandi k'a bë do bo sumanw songo la ani ka do bo sogo songo la sannisan 2019 marisikalo ce. Kuran ni ji songo, goferenaman ko a ben'olu basigi. Kuran banbaliw, n'o ye tilekuran ni fijekuran n'o noggonnaw ye, goferenaman ko a benn olu layiriwa, walasa noggoya ka don kuransongoko ni kuran soro cogoo la.

Fen min ye baarakelaw ka lapini tow ye, i n'a fo forobabaarakelaw kunkankow, minnu bë jamana ka bolo kan ani minnu bë sigi-

Yakuba Katile sekretari Zentrali

da lakodonnenw ka bolo kan, ben kera o fana kan. Sariya tara min be sigida lakodonnenw ka forobabaarakelaw yelemacogo dantige jamana ka bolo kan. O sariya in nimoré ye N° 2018-035 ye min tara san 2018 zuwenkalo tile 27. Mali negesira baarakelaw kunkankow, ben kera o fana kan. Goferenaman y'a kandi k'a bë porogaramu 2 sigi senkan walasa ka ni kura don sisikurun bolicogo puman na Mali ni Sénegali ce, ani k'a baarakelaw kunkankow nénabō. Miliyari 7,5 bë don porogaramu folo dafé. Terenkunkolow be laben ni miliyari 2,5 ye, ka negesira yoro tijnenew laben ni miliyari 2 ye, ani ka miliyari 3 bila kalo wooro sarako kama baarakelaw ye. Porogaramu filan musakaw be ben sefawari miliyari 20 ma. Ben kera a kan teren ka wuli san 2019 utikalo la. Baarakelaw saraii bë ke kalo o kalo, wa u ka juruw

fana bë sara u ye dōonin-dōonin fo ka taa a ban. Benkan in kono, a jirala k'a fo ko forobabaarakelaw minnu bë baara la jamana yoro nagaminenw ni yoro gelenw na, n'o be wele gelyamayorow, farankansara benn ke olu ye.

Benkansebenbaarakelaw, n'o ye kontarakitiyeliw ye, benkan tara olu fana ka koyew kan. Ngondanw be to ka ke olu kun, ni minnu ye wasasoro, olu bë ke goferenamanbaarakelaw ye. O be to senna fo ka u ka sere datugu. UNTM/IYENITEYEMU ni goferenaman y'u kandi nin cogo in na noggon ma. Baarakelaw ka tōnba némogow y'a jira k'u be benkan in waleyali taabolow kòlosi walasa a kana sumaya kuma te ka jo bawo u t'a fe ka sigi nin dakun ninnu kunna bilen.

Amadu So
Mahamadu Konta

Faransi ni Eropu jamanaw ka tōnba ka deme ka nesin Mali denmisew ni tungarankew ma

Yiriwaliko la, Faransi ni Eropujamanaw ka tōnba bë ka u ka forobanafolo caman don Mali demeni dafé. O demew kun ye ka ben sabati Mali kelemayorow la ni yiriwalibarraw sigili ye senkan. Arabadon, zanwuyekalo tile 30, san 2019, Mali ni jamana werew ce koyew nénaboli minisiriso la, bolonow bilala benkanseben fila la. Benkanseben folo bë boli poroze do waleyali kan, min bë wele «Denmisew ni sigida lakodonnenw demeniporoze baarakelanku ni baarasoroko kama». N'a dane surun ye ACTIF/ASETIFU ye tubabukan na. Benkanseben filanen nesinnen bë min ma, o ye tungarankew

bë deme minnu ke ka nesin u ka sigidaw yiriwali ma, k'o demew sinsin. Benkanseben fila ninnu nafolo be taa i jo fo sefawari miliyari 5.031 na. Musaka ninhu be bo Faransijamana ni Eropu jamanaw ka tōnba fe. Faransi Yiriwalicakeda min bë wele AFD/AFYUDE, nafolomugu in be bila o ka bolo kan baara ninnu kama. Mogo minnu ye benkanseben ninnu bolonobila, olu kera Kamisa Kamara fe, Mali ni jamana werew ce miisiri ani Zowell Meyir, Faransi lasigiden ani Faransuwa Tiro, Faransi Yiriwalicakeda némogo. Kokanmalidenw ka minisiri, Yaya Sangare ani Eropu jamana ka tōnba ka lasigiden

Bamako yan, Alen Holewili, olu tun b'a kene kan, ka fara moggoba caman werew kan.

Nafaba de bë poroze fila ninnu na. Folo musaka bë ben erowali miliyari 10 ma, wa dakun fila b'ale la. Dakun folo nafoloko nénabora kabini san 2018. Dakun filanen min bolonobilalens fils nin ye, o musakaw bë se sefawari miliyari 1.967 ma.

U bë don yiriwalibarraw dafé Moti marabolo kono. A kuntaala ye san 4 ye. O yiriwalibara ninnu bolodara Moti marabolo kolatijekulu fe. U bë ke sababu ye ka baara di denmisew 3 000 ma. O b'a to caman ka bo dësebagatoya la denmisenkunda, ka ben sinsin

sigida la, ka yiriwali sabati.

Poroze filanen, n'o ye «Mali tungarankew ka sigidayiriwa nafolo sinsinni poroze» ye, o musakaw ye sefawari miliyari 3.60 ye.

O nafolo in nesinnen bë basigi sabatili ma, ka tungalataa sebenntan ni Afiriki sigiyorobilalaw taabolow kèle fo u dili la. Poroze lapini jönjón ye, san 2 kono, Mali ka se ka jamanadenw ka tungalataako taabolow dantige ani k'a waleyaliwerew sigi senkan.

Issa Danbele
Mahamadu Konta

Kalankene Afiriki kelenyatōba ka sigikafō

6 4. Anw, Afiriki kelenyatōba geferenaman nōmōgōw ye laje ke zanwuyekalo la san 2015, laadalalaje 24 nan, Adisi-Abeba dugu kōnō (Ecopi).

65. An kelen ka Afiriki denw hamina ani u ḥaniya dōn, ani an bēs nafa.

66. B'a sementiya, ko ko bolodalenw sanni san 2063 ce ka sin-sin ko tēmenēn wani nataw kan, k'an hakili to jamana ani dijē yere taabolo la. Afiriki bēna a ka bayelemani ke, min hukumu kōnō, kērenkerfnnyenya la :

a) Ka kuntilennaw waleya, min-nu tun be Afiriki kōnō ka ḥesin jonyajuru tigeli ma, tubabuw ka mara ni siyalawoloma keleli. Afiriki ka kelenyatōba sigibaaw ka césiri, yērēta, donjōgōnna, nōgōndēme ani kelenyako la, olu minnu ye golokurada ani bayelemani jujon ye ; a) Waati sera, min kōnō, an b'a jira k'an be kēlew ani benbaliyaw dabila pewu, ka nbēndiya sinsin an ni jōgōn ce, ka donjōgōnna, ka

ni kura don mara ani demokarasi la, ka denkerefe silatunnun, k'o sabu ke jēnōgōya kura ye, Afiriki ka ḥetaa kama, n'o be wele ko Nepadi (Nouveau Partenariat pour le Développement de l'Afrique (NEPAD)). Anw b'a dōn k'o sira taamani sisan, an sago la, k'o ye ko human ye, nka o si te a to Afiriki ka kun tow la; o la, a wajibiyalew don an kan ka yelema kologelēn w ke fan bēs fe. Afiriki ka kan k'a fanga da o yelema nafamaw kan minnu bōra a kōnōmōgōw yere la, a kōnō nafolow, dugubaw dilanni, mansinmafēn sōrōlī ani jago la, ka mōgōw wasa.

c) Nafa minnu sōrōla ḥetaa la dijē kōnō ani woroduguyafan jamanaw na. Walasa ka bolokolonya nōgōya, ka hadmadenya ani soro yiriwa anw sen be don dijē seleke naani kow la, ka ḥesin hadadēnya, lakana ani basigi sabati ma, ka bolokolonya, kōnō ani bana silatunun ka cēw ani musow ni a damakēnēni, waatiyelema, ani

Afiriki ka bēnkan ḥetaako la, san 2015 temelenko:

d) Afiriki ka ḥetaa baaraw ani geleya minnu be a ka bayelemani kōnō. Laadiliw be o kōnō kabini jonyajuru tigeli waati fo k'a bila jamana hōrōnyalenw joli la, izinikōw ni u lakurayali, bana, kodōnbaliya ani bolokolonya keleli la, donjōgōnna sinsinii, olu minnu nēfō Afiriki kelenyatōba ka bēnkan kōnō, Mōrōwiya Dantigē kōnō Lagos ka baarabolodaseben kōnō, Abuja Wale, ani Nepadi sigikanseben kōnō.

e) ḥetaa, cēw ani musow damakēnēni, ani demisēnīn ka yērēta, o be Afiriki denw ke ntuloma ye u ka jamanaw kōnō, walasa u k'u joyōrō fa bayelemani ani hadamadenya dilanni na. Bēs dalen be a la ko, jamana si te se ka ke fen ye n'i ma muso ani denmisēnīn ka yērēta sabati. Afiriki ka kan k'o latige a ka musow ni a ka denmisēnīn ye, walasa u k'u

joyōrō fa, u sekō damajira la.

f) Bi-bi in na, dijē taabolo yelemani mansinmafēw ni negejuruw yiriwali, dijē bakuruba kelen, sōrō, jago, baaranedōn ; hadamadenw caya dugukolo kan, nafaw, dugubaw ani mōgō minnu ka sōrō be hake la ani baarakējekuluw, olu be ka caya woroduguyanfan fe, ḥetaa sira caman fe ni kelenntataali ye, dijē seleke naani lakanani, ani waatiyelema kōlōlow.

Bi-bi in na, se be dijē ye ka hadamadenya ani lakanā yiriwa bēs ye dugukolo kan.

Nka, halisa, bana minnu be se ka furaks, olu be ka demisēnīn faga musow be to tin na, kōnō ani balodēsē kera an sigjōgōn ye, ani lanōgo, denkerefe ani kēnēyabaliya yōrōw ni jōgōn ce.

Mariyamu kōnō
kalansoba karamōgō
Bamako

Politikiken : Benbaliya dusukasi kōnō Mali nana

N in te ne ka kuma ye. An ka poiyebenna ḥana dō ka kuma don. A ye nin poiyisen in sēben a ka poiyi do kōnō min togo ye «Mali m'a ji sōrō». O poiyi in fana b'a ka poiyafe min kōnō, o togo FASOKO. A be boli Mali taabolo kan, k'a ta yērēta la ka se san 1991 ma. Poiyi min togo «Mali m'a ji sōrō», n'a forā o kōnō ko «Benbaliya ni dusukasi kōnō Mali nana» o man kan ka bala mōgō la. O b'a jira ko Federasōndimali cilēn, Mali bangera o geleyaw kōnō. Fili dabo ka pariti, Pésipe ani Madamu Kanate ni Modibo Keyita ka pariti, Eridēya, Mali bangera olu ka kēle n'u ka fōnjōgōnko geleyaw kōnō. Federasōndimali cilēn, Modibo Keyita n'a ka jama seginna telliya la faso kōnō. U m'a ko bila daga girin da la. Mali fana y'a yērēta i n'fo Senegali y'a ke cogo min. Mali y'a ka politiki taabolo ke sosiyalismu ye. Dijē kōnō, sosiyalismu ye numanfēparitiw taabolo ye. Faransi ni Sénégali taabolo tun ye fen o fen ye politikiko siratige la, Mali y'o bēs bila, n'o ye kapitalismu ye. Kapitalismu, o ye kininfēparitiw taabolo ye dijē kōnō. Mali bōra sefawari la ka maliwari sigi senkan. Mali y'a bilo di sosiyalismajamanaw ni komisijamanaw ma, Irisiw, Siniwaw Wiyetinamukaw, Korekaw, Cakiwalaikiw, adw. Bawo Eridēya tōndenw fe, janfa de kera olu la Faransi n'a terijamanaw fe. Malidēnaw ma nininika sosiyalismuko in na. Pariti min mana fanga sōrō wotew senfe, o b'a taabolo boli jamana kōnō. O de kera Eridēya ta ye. O waatiw la, mōgō kalannen hake tun ma ca Eridēya kōnō ani jamana kōnō. Sosiyalismu kōrō ye min ye, a sigilēn be sarati minnu kan, a waleyali fejērew, olu dōnniyan tun be mōgō minnu na, olu tun man ca. O koson, Mali nēmōgō folōw sēgenna fo k'a damatēme. U y'u ka waati bēs ke kunnafonidi ni nefoliw la sosiyalismuko kan walasa jamadenw k'a faamuya, k'u dēme, ka tugu u kō. Kuma cayara, fo k'a damatēme, tōnsigi banbaliw cayara fo k'a damatēme, mōgōw ma se ka Modibo Keyita faamuya, u ma

se ka sosiyalismu faamuya, bawo an'u taabolo kōrō te kelen ye. Yēlēmaba min tun ninina Eridēya fe, mōgō kalannen kelen-kelen de sera k'o faamuya k'a be se k'a wasa don denmisēnīn nka olu man ca. Eridēya nana a faamuya k'a be se k'a wasadon denmisēnīn de la, k'olu kalan, k'olu lamo, k'olu dege sosiyalismu hakililaw kōnō.

O baara in ye sirasoro. Jamadanew nana min faamuya a ko to la, n'o ye sosiyalismuko ye, o kera forobaforoko ye. Dudu kelen kōnō, bēs be je ka fanga don forobaforoko la, o ma se ka sirasoro. Forobadumonikō fana tun bolodara, bēs be je ka taa dumuni ke yōro kelen na, o fana ma sirasoro. Mogokoroba minnu tun ye geleya ye, bawo olu ma se ka sosiyalismu hakililaw faamuya bawo an'u danbe n'u ka sekoni dōnko n'u lamōcogo te jōgōnta, jūnūnukanw bōra, k'olu bēna faga maafagende kan. Ko misirī bēna yēlēma ka ke denmisēnīn

ka dōnkeyōrōw ye, ka Alako bo u kun na pepewu. Mōgō ta te a den ye, cēta te a muso ye, bēs lajēlen ye faso de ta ye, o kumaw fana duruntura jamana kōnō. Mōgō si-ranna, ū jōrla. Ko milisiyēn bēna bila sorōdasiw no na, adw. Ka nin jūnūnukan caman ninnu to senna, Eridēya sera ka kalanso caman jo jamana kōnō, ka denmisēnīn ladamu ni Modibo Keyita ni sosiyalismu hakililaw ye, ka izini caman jo, ka cakēda caman sigi senkan baarakēlaw ye, ka musow lawuli k'u jo, k'u je yēlēn forobakow la. Nka, san 8 kōnō, jūnūnukan fanga bonyara ni sosiyalismu ka sesoro ye. Jūnūnukan sera baara la. Sosiyalismu ma sirasoro, a binna, nka a dill tun saranna denmisēnīn na kaban. O koson, Modibo binnēn, a ye denmisēnīn minnu dege, k'u kalan, olu kōrōbayara, olu laban de kera Mali paritīnēmōgōw ye Musatīle la ani demokarasi nanen. U bēs sen kelen be sosiyalismu kōnō hali n'u m'a fo. U bēs be numanfēparitiw

taabolow kan, hali n'u m'a fo bawo u degera o de la, u y'o de kalan kabini u fitin. Sōrōdasi fanga nanen san 1968, o ye fejēre bēs lajēlen tige ka sosiyalismu no bēs jōsi ka bo jama-na kōnō, u ma se, bawo kabini u ye u tōgolapolitikiton sigi senkan, n'o ye UDPM/IDEPĒMU ye, u seginna Modibo Keyita taabolo caman ma, bawo tōnden mōgō kalannen caman tun ye Eridēya ka denmisēn kalannen ye.

UDPM/IDEPĒMU sen fila tun be sosiyalismu kōnō, k'a bo lo moōnōbo kapitalismu nōfē, n'o ye kininfēparitiw taabolo ye. An be se k'a fo ko bi, Mali be lengelangā la, taaboloko la politkiko sira kan, a tē kōnōw fe, a te waraw fe, faratiba de b'o la. Modibo Keyita taabolo kōnō tun ye numanfēparitiw taabolo ye, nka a ladegebaga si ma se ka sira jēlen kelen mine. O la, an be se k'a fo ko kininfēparitiw jōnōn si ma se ka sigi fanga la

Mali kōnō fōlo,
Mahamadu Kōnta

Banbaganci kōrōw donnī Mali laramē kōnō, o poroze dalabenni bē senna

J amana kolatigējekulu laka-na sabatiliko la, o ka sēben baara labanw bē senna, ka ḥesin banbaganci kōrōw donnī ma Mali laramē kōnō. Arabadon, feburuyekalo tile 6, san 2019, kolatigējekulu in ye san 2019 laje folō ke minisirijēmōgō ka baarakēyōrō la. A jēmōgōya tun be sigikafō ni ben sabatili minisiri bolo, Lasine Buwāre. Gōfērenaman minsiri wērēw tun b'a kēnē kan ani kōrōn fe kelejēkuluw ka cidenw, CMA/SEMA ni PLATEFORME/PILATIFORIMU. Laje in kera gundolalaje ye. A kuncelen, minisiri Buwāre y'a jira ko baara in bolila porozesēben kan min bē banbaganci kōrōw doncogo dantige Mali laramē kōnō. O waleya in tun bolodalen bē Alize bēnkansēben kōnō kabini a labenni san folō. O bēnkansēben in kōnō, a jirala k'a fo

ko banbaganci kōrōw kakan, ka kēle bila perewu, ka maramafēn di, o kōfē, u bē ta baara la gōfērenaman fe. Kelēden kōrōw be fara Mali finitigē kan, ka ke sōrōdasi, zandaramu, polisi, duwanē, garadi ani dōwērew ye. Banbaganci kōrō minnu te kelēdenw ye, n'u kalannen don, olu be ta baara la, gōfērenamancakēdaw la. Minisiri Buwāre y'a pereperelatige ko sara-ti de ka kan ka dantige minnu b'a to banbaganci kōrōw bayelemani be ke kojuman, Mali sariya kōnō. O koson, bēnkansēben in kōnōkōw ka kan ka sēben ka hakilaw dafa, k'u lajēya walasa u ka se ka faamuya nōgōya la bēs fe cogoya kelen na, fōnjōgōnko kana don a la. Zenerali Gaburuyeli Pujugū min ye banbaganci kōrōw tali jēmōgō ye Mali laramē kōnō, ale y'a jira ko baara in te ke kēnē, wa a te ke

haraba haraba la. A ko n'i be don sōrōdasiya la, fo i ka sōn a ma ko kalan suguya kelen, degeli suguya kelen ani sariya suguya kelen, olu de bē boli Mali finitigē bēs kan. N'i be jala min nōfē fo i ka sōrōlī sariatiw dafa. N'i ma se k'o sariatiw dafa, i man kan n'o jala ye. O sōrōlī sarien be kalan hake, si hake, ani malidēnya hake dafali la. Ni dō y'o je; i te se ka ta laramē na. Zenerali Pujugū y'a jira ko a geleyayōrō ye min ye, Mali y'a kandi kaban, k'a bē Alize bēnkansēben kōnōkōw bēs waleya, o la seginko te yen bilen. Mali bēna a je tugu ko dōw kan, k'a gan ko dōw kunna walasa sigi bē ke bēn ni lafiya kōnō an ka ja-mana kōnō.

Mohamed D Jawara
Mahamadu Kōnta

Jamanakuntigi ka taama Alimanjamana na ani Adisabeba, Afiriki kelenyatōnba ka laje kenē kan

Jamanakuntigi Iburahimu Bubakari Keyita taara te riyataama na Alimanjamana kan jumadon feburuyekalo tile 8 san 2019. Sogoma dumunisenfēbaara dō senfe, a ni Alimanjamana nēmogo Anzela Merikeli y'u hakililaw falen-falen jamana fila kunkankow kan. O kōfē, u ye kunnafonidilaje do laben, k'u ka bēnkan dajira kunnafonidilawla. O sogomadabaa ninnu senfe, jamanajēmogo fila

bēnna a kan ko Mali haminanko gelen, ye lakana sabatili ye bi. Dēmē donni jamanadurukelēbolo ma walasa a ka juguw kēle, u da sera o ma.

Alimanjamana nēmogo y'a semetiya ko Faransi n'a ka jamaa bolo be nōgōn bolo dēmē kologirinyali la ka nēsin sahetijamanaw ma. Yiriwaliko siratige la, Iburahimu Bubakari Keyita y'a sinsin cike ni dēnmişenw ka baa-rako ani kēneyako kan. O daku-

nw fana na, Alimanw y'a jira k'u be to Mali jigi kōrō bādaa-bādaa.

Jumadon wula fe, jamanakuntigi ni Alimanjamana sōrōbatigw si-gira ka kuma. Afiriki sōrō yiriwali jekulu min be Alimanjamana kan, o ni jamanakuntigi ni Mali kenyerēyew jera k'u kandi nōgōn ma. Ala ye hēre minnu ke Mali ye, n'u be se ka labaara ka Mali lay-riwa, jamanakuntigi y'a da don olu la : senekedugukolo caman minnu be se ka laben cike sabatili kāma, olu b'an fe yan. A y'a jira ko Mali ye filanen ye baganko la Afiriki kōnō ; bagan dun fan bēs be se ka yelema ka ke balo wallima nafolomafēn wērew ye, i na fo a sogo, a nōgō, a golo n'a siw fo ka taa se a bow ma, adw, nafa b'o bēs la. Mali ye sabanan ye sanuko la, dugujukōrōnafolomafēn wērew be yen minnu be se ka labaara ka jamaa bō nōgōn la. Afiriki sōrō yiriwali jekulu min be Alimanw fe yen, o ni Mali kenyerēyew bolo be nōgōn bolo kaban, i n'a fo Toguna Izini tigi, Nantume. Jekulu in ko a bēna do fara o fanga kan ni izini kura joli ye min be binfagalaw dilan. A ka di jekuluba in ye fana k'a bolo di Mali kenyerēye wērew ma waati-nataw la.

Jamanakuntigi Iburahimu Bubakari Keyita taalen Adisabeba, Ecopi faaba la, Afiriki kelenyatōnba ka laje la, n'o ye UA/IYA ye, a ye kuma ta yen fana. A da sera lakanabaliya geleya kelein ninnu ma an fe yan. A y'a jira ko don te teme ni bin ma ke Mali sōrōdasiw kan k'u bōne u ni na. A ye siran ni jōre jira o ko ninnu na, bawo kēle tīnēnen jahadikelaw bolo Siri ni Iraki, u be se ka jigin sisan Libi jamaa kōnō. A do la, u be se ka jigin Sahelijamanaw kōnō. N'o kera, u kūnbennifanga te an ka jamanaw na, o be na ni geleya dō farali ye dō kan.

Adisabeba laje in senfe, Afiriki jamanakuntigw jera ka dannaya da Mali kan, ka Afiriki seko ni dōnko lajēnamayali nēmogo di jamanakuntigi Iburahimu Bubakari Keyita ma. A y'o minne ni barika ye, k'a n'a se ke o baara in na bawo o sintira Afiriki jamanajēmogo fōlōw fe, i n'a fo Modibo Keyita, Sengor, Nerere, Kenyata, Mohameddi 5 ani dōwerew.

Salimu Togola, B D,
Mahamadu Kōnta

Musomanninw ka negekōrōsigi keleli kera diyagoya ye dīnē kōnō

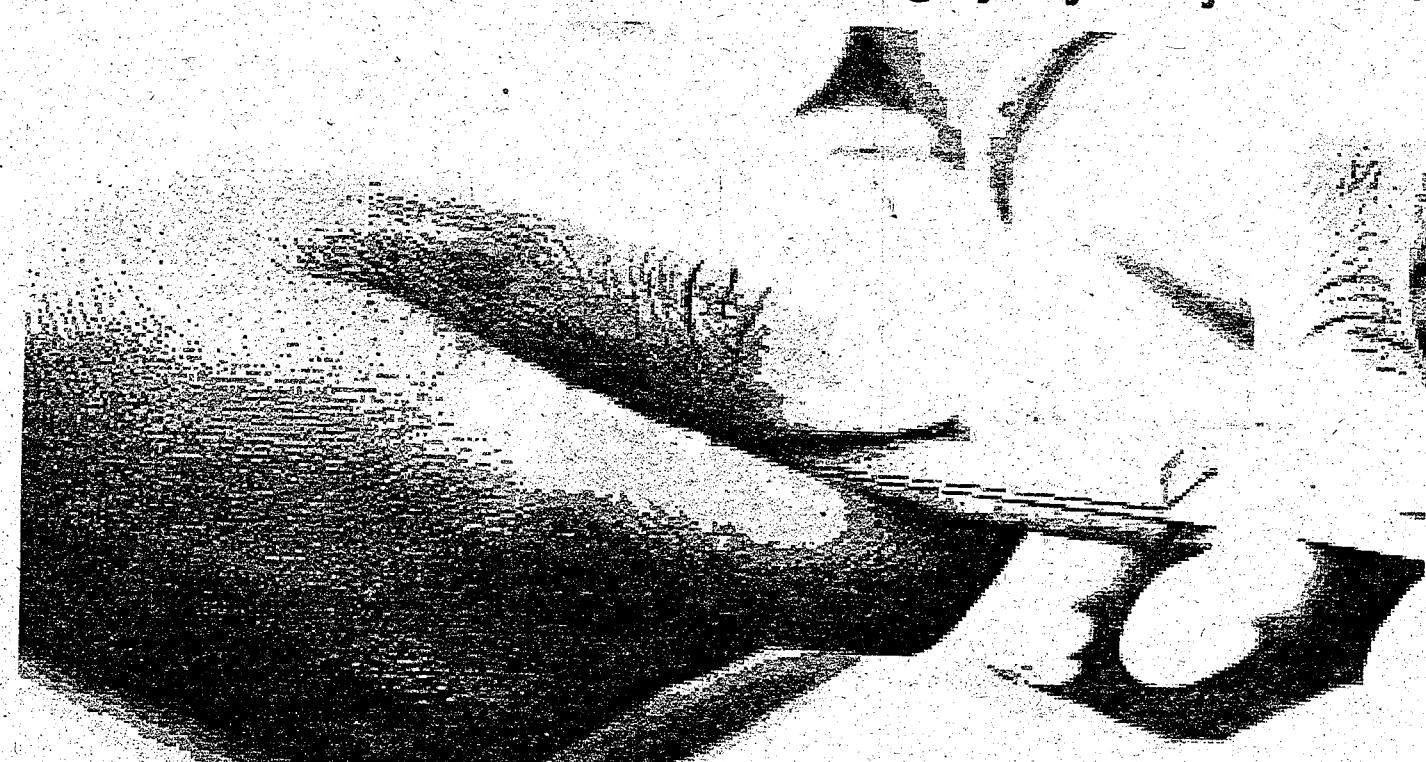
Fanga, jerejekuluw anj dēmebagaw feere ni nafo-loko la, olu jera k'u haki li n'u fanga fara nōgōn kan, k'a nini musomanninw ka negekōrōsigi ka dabila pepewu Mali kōnō. O kera arabadon, feburuyekalo tile 6, san 2019, waleya jugu in keleli donba hukumu kōnō dīnē kōnō.

San o san, feburuyekalo tile 6, dīnē bēs be je ka negekōrōsigi dabilali jini. Lajew, bārosi-giw, ani tōnsigiw be ke dīnē jamana bēs kōnō, jamana yēremahorōnyalenw ka tōnba ka yamaruya kōnō, n'o ye ONU/ONI ye.

Ninan seli bolila dakun min kan dīnē kōnō, o ye ko ka «Negekōrōsigi keleli bō dalakuma-na, k'a ke waleya ye walasa sanni san 2030 ce, a ka silatun-un». Mali y'a ka seli bila minen min kōnō, o ye ko «Negekōrōsigi ye geleya lase musomanninw ni muso minnu ma, olu ladonko numan ka sabati, sango minnu ta sababu bora sellili la.»

Donba in labenni nēmogo tun be Muso, Den ani Du Yiriwali minisiriso bolo. O ni kēneya ni forobasaniya nēmogo so an hakekjēne geleyaw bakuruba wulili cakedabolofara, n'o ye «One Stop Center/ Wani Sitopu Santéri» ye, olu de jēra ka seli in lajenamaya.

A ka kuma kōnō, dēmebagaw ka ciden, madamu Zosiyani Yagibu y'a jira ko negekōrōsigi ni

nijuguyawale minnu talen be ka nēsin musomanninw ni musow ma laadaw sira kan, olu bēs ye kelen ye. O hukumu ko, u bēs ka kan ka kele fo ka se a dan na walasa ka musow kanhōryna. Gōferēhaman be wulikajō minnu na, madamu Zosiyani Yagibu y'a ka nisōndiya jira o la, ka da a kān feerew n'u waleyalinafolow bolodara minnu b'a to negekōrōsigi dabili be teliya ani ka sabati. A san 50 ye nin ye, Mali nēmogo be wulikajō la.

O misali do ye bataki n'0019 ye, min labenna kēneyako minisiriso fe, kabini san 1999 zanwuyekalo

tile 16, k'a jira ko musomanninw selijili si kana ke dōgōtōrōso si la bilen Mali kōnō.

Kēneyako ni saniyaliko minisi-riso Sekereteri zeneral Lamine Bubakari Tarawele ka kuma bolila dakun caman kan, i n'a fo gōferēnaman ka feere tigelen, dēmebagaw ka wulikajō an dīnē tōnbaw ka lapini boloda-lēn.

A y'a jira ko muso caman dadennen be u ka geleyaw kan, minnu sōrōla negekōrōsigi kōrōlōw fe, wa se t'u ye dabali t'u ye, u t'a dōn u b'a fo cogo min, u t'a dōn u b'a ke cogo min. N'olu ma dēmē, u ka dīnēlatige be don ngalama

na kasōrō u no te. Negekōrōsigi keleli hukumu kōnō, a jirala k'a fo ko Mali kōnō, jerejekuluw mōgō 6008 kalanna, k'u lafaamuya negekōrōsigi geleyaw an'u dabila cogō kan. Nēmogo sigilenw wotew senfe, olu mōgō 997 fana kalanna o cogoya kelen na. Sigida lakodonnen 55 ye negekōrōsigi keleli don u ka yiriwalibaara bolodalēn kōnō. O kōfē, diinēmōgō 637 y'u kandi k'u be lafaamuyaliw ke walasa negekōrōsigi ka dabila pewu an ka jamanaw kōnō.

Aminata Dindi Sisoko
Mahamadu Kōnta

Kunnafonni sebe ka ci kibaruso la

Thaarata zawuye kalo tile mugan ni kōnonton kera donba ye. Kucala cekorobaw ye u taasi ni kalanso dō ye, min ye dantanw ka kalanso dō ye, n'a be fo u ma ko bobow (tulo ko be minnu na)

Fode Jawara min ye cekorobaw ka tōn nemogo ye, ye sennabila ke n'a ka tōnden dōw ye kalanso in kōno. Adama Sise min ye karamogo ye kalanson in kōno, ye jekulu bisimila. Foliw temené ko, kalanso direkiteri Nuhumu Berete donna ni jama ye kilasi kelen-kelen bēs kōno. Nuhum ye a jira ko kalansen fēn o fēn be ke tubabu kan na, o be ke boba ninnu ka kalansow kōno :

• Kilasi folo	: Cemannin 07 ani Musomannin 04 = 11
• Kilasi filanan	: Cemannin 10 ani Musomannin 02 =
12	
• Kilasi Sabanan	: Cemannin 03 ani Musomannin 02 = 05
07	
• Kilasi Naaninan	: Cemannin 03 ani Musomannin 04 =
11	
• Kilasi Duuruna	: Cemannin 06 ani Musomannin 05 =
• Kilasi Wōrōna	: Cemannin 04 ani Musomannin 00 =

O temelen ko direteri Nuhumu Berete ye barosigi ke ni anw ye kalanso jujōn cogo la fo ka se bi ma. Nuhumu be san 55 hake la. Ala ko tijé Nuhumu be kuma nka a tulo man di. N'i be kuma a fe fo i ka kuma fanga la? Nuhumu ko ale ka baara te lakolikaramogoya ye, ale ye mekanisyen de ye. Ale ye bamako cogoba garazitigi si ma soro min be ale ta baara la, k'a sababu ke menikebeliya ye. An b'a fo min ma ko kiimeni waliima jōngondan ni o ye konkuru ye, ale Nuhumu ye o caman ke. Ni ale ye sesoro tuma o tuma, u be ale jēngé k'a sababu ke tuloko

ye. A le miiri janyara ! Ale taasiila, ale niñena a yere ko. Min bēs kera ale la, o bēna jēsin bobo bēs de ma wa ? ale y'a jāniya ko dantan fēn o fēn be ale lamini na, ale na o be fara jōngon kan k'u lakuma cogoya were la, o min ye kalan ye, kalansen min, ni Ala ye ale son o la. Ka sēbenni ani ka jate bo. Ko ni i jōn na i nubaga la i ka doni te i kun soro. Ale ye i makasi yōro caman na mōgōw ye ale jēji ce :

Ni kalanso ye,
Ni kaiankēminew ye,
Ni musakaw ye minnu be se ka

kalanso in jēnamaya.

Nuhumu ko kalanso in degun te se ka fo ka ban. An be don min na, n'i ko dutigi fe a ka fēn bo ka bobo kalan, a be i jaabi ko min tijēna kaban musaka bokun te o kunkorō ; minnu be kuma, a be jēsin olu ma. Nuhumu ko adamaden filli sunukun te yen. Fode Jawara ye kalanso in baarakelaw fo u ka kalanso in jini k'a yōrōdōn. Fode Jawara, cekorobaw togō la, be deme jini ka jēsin kalanso in ma, sabu kalanden 56 min be kalanso in kōno, mōgo si ka lapini te do ka fara o kan, n'a ma jē ko do

bēna fara o kan, o k'a soro laben kera min b'a to kalan be ndgoya. Fode Jawara ka negejurisira ye nin ye 77 39 96 66 / 66 84 90 45. Cekorobaw togola minnu b'a fe ka kunnafonni soro kalanso in kunkan ; i be Modesi Balo wele nin negejurisira kan : 76 08 91 47. Fode Jawara be kibaru baarakela bēs fo cekorobaw togō la, ka kibaru bataki sēbenbagā bēs fo, k'u ni fasodennumanya. Kucala, Feburuyekalo tile wōlonwula, san 2019.

Modesi Balo ka
bo kucala

Baara labenku juman y'a sabatisiraw dō ye

Yaya Mariko

Nafaba be san jatew dōnni na. Hakililajigin na, san 2018 samiyē sera jēsigi ye. An tun be feburuyekalo min na, o bēnna farafinkalo sanjate kalo 6nan ma. O b'a jira senekelaw la, ko samiyē kura sera labenni ye. Baara labenku juman de y'a sabatisiraw dō ye. Mogo kana i sigi bilen ko sanjiko ma damine folo. Senē baaraw dan te daba tali ye. A be damine ni forolabenw ni nogoce ni senekeminen kōrow labenni ni kuraw ninini ye. Samiyefesene be damine farafinkalo sanjate kalo 5nan kōno ni kalacew ye, o b'a soro siw ni nērew ye feereli damine. Dōw yere tun be forolabenw damine ni forokokonow ye kasi damine. O kōno ninnu be kasi damine kabini farafinkalo sanjate kalo 3nan kōno. Mogo minnu be a damine o waati la, a be fo olu ma «konkomaw». Samiyē ma deli k'olu ta u tegé ma. Nērew be denni damine farafinkalo sanjate

kalo 6nan kōno. O ka kan k'a soro forolabenw banna pewu. Ni sanji binna o la danni be damine. A kolosira ko farafinkalo sanjate kalo 7nan tun b'a soro jōsun be foro caman kōno. O de la an b'a men Zumana Yoro Tarawele ka senekelaw weleci kōno, ko kalo 7, tile 7, kalo 7, tile 17, kalo 7, tile 27, k'o nosuntan te. Mogo te kuma u kufse. U y'u sinsin jatew de kan.

Sanni metewoko ka damine, senekelaw tun be samiyē jatemeke ni baninkonow, siw ni nērew ni nsabanw ani bunbunw feereli, jugunjugudolo min be wele seba n'a denw o binwaati, ani cesabadoolo ni dōw k'a ma Badara Alu ka doolo. A kolosira ko nin ko ninnu si te kuncé ni sanji ma nani damine. Senekela fēn o fēn tun b'a hakili to nin ko ninnu kolosili la san kōno, samiyē ani san ko suguya wērew keli tun t'o ta a bolo ma abada. Samiyē tun bēna a soro o tilalen don forolaben na k'a makon. Hali ni sanji te ka na a cogo kōro la bilen ka caya, samiyē donwaati kow ma yēlema folo, samiyē yere m'a donwaati je folo. A koni be se ka ke a te damine jamana fan be fe nogon fe. Misali la Mali kōno, samiyē be don Sikaso mara kōno joona ka tēme fan tow kan. Sabula o mara in tenkunnen don tukonjamanaw na, samiyē be damine yen fe ka jigin. Sikaso be samiyē soro san dōw la kabini farafinkalo sanjate kalo 5nan kōno. U ka samiyē kuntaala fana ka jan ni fan tow ta ye.

Yaya Mariko ka bō
Senu-Bamako

Poyi : Nemada

nemada, i nemada.
Jamana pagamina.
Senekela i nemada, binkannikélé donna Mali kōno,
Baganmarala i nemada, bosintigila be fan bee.
Monnikela i nemada, jojuru tabaa be te monnikela ye,
Jikanjamakulu bēs te boso ye.
Julaha i nemada, mobili kōnominen bēs te feersēfēn ye.
Binkannikélé te fanga soro maramafsnw ladonni ko jamana kōno.
Sigida jamakulu i nemada, kolosili nafa be jamana kisi.

Jamana finitigi i nemada, lakana te sabati nemada ko.
Belebele, i y'i joyōrō fa faso kunnawolokēnew kan.
Bi basigi ni lafiya te sabati nemada ko.
Kule bōra, janfanciwigirinna;
O fura ye nemada ye.
Mali binkannikélé te ban nemada ko,
Mali binkannikélé te ban cesiri ko.
I nemada, i nemada.
O ye Mali binkannikélé fura ye.
Karamogo

Burema Keyita
Akademi - Kucala
Tel : 75.23.89.25/60.34.55.28

Poyi : Dijne geleyara

Dijnesigigi geleyara.
Ne jorela dijne na,
Ne siranna dijne ne.
Dijne pagamina.
Bēnbalīya cayara,
Kele cayara,
Nata ye dijne pagami.
Kotopogontala dōgoyara,

Janfa ni jōgōnēnini cayara,
Hine ni makari banna,
Maloya ni horonya dara kerefe.
Dijne kera bēnbaliso ye.
Ben te duw kōno, ben te duguw kōno;
Ben te jamana kōno.
Joyōrōkokele ni dugukolokokèle cayara,
Hadamadenya tora fēnko bolo.
Ni fēn b'i bolo i jōgōnna horon te,
Ni fēn t'i bolo i jōgōnna mogolankolon te.
Bēs kera tungafetaala ye.
N'i kera masake ye, i be taa ka dijne to.
N'i kera nafolotigi ye, i be taa ka dijne to.
Ni kera faantan ye, i be taa ka dijne to.
Fosi te laban ni dijne yere te.
Dijne geleyara.

Isa Jalo ka bō Kēdugu,
Dugabugu komini na Kat

Kah daman firila

Kah min be farako fe, sanudinge firila yen ntēnendōn, zanwuyekalo tile 14, nege kanjé 17 temené ni sangha 30 ye. A kera jigilatige ye Kah dugu kōno. Daman firila mōgo caman kan. Mogo 2 jjinna, 17 fatura. Kah daman ye yōrō kōro ye. Nin tile fila in na, sanubōlaw ye yōrō min segin, o yōrō soro cayara. U ye kolon misennin caman segin walasa ka se sanu ma. O kolon kelen o kelen be cakēda dō togō la. Sanu niniko jugu fe, kolon seginta cayara, k'o yōrō dugukalo fēgenya. O la, daman firila, Awa Sidibe

Dawuda Diyētige Kōne
Awa Sidibe

Poyi : Ala ko tijé

An ka malisigi (Safiyatu Tarawele ani Ramatu Sisoko)

kono,
Jamana kalayara, an töorla.
An be da o töoro kono,
Ka wuli masiba kono.
Den te fa don,
Muso t'a ce don.
Faama mako te faantan na.

Ni nemogó k'a yere,
A ka sira te jamanako la.
Sariya te labato yoro min na,
Nkalon be ke birifini ye yen.
Nkalon parila ka suguw ni
cakedaw magen.

A ye sigiyoro soro, ka joyoro
soro.

He nkalon, tijé wulilen b'i
ko.

A n'i leebu, k'i sigi i sentege
kono.

Nkalon mana san keme taam
ma'ke, Tijé b'a gen ka mine
sogomada kelen..

Ayisata Kulubali bali
kukalan karamogó don
Sokura, Moti

Tijé ka kunan, nka ale de be laban.
Dutigi, tijé fo i ka du kono.
Faama jugu, tijé fo jamana denw ye.
Tijé fo, i ka jamana naamina.
Tijé ka fo, nkalon te laban.
Binkanni ni sonyali,
Mogofaga ni yuruguyurugu.
Hine banna, arw jigilatigera.
Dutigi nkalontigela,
I ka denbaya ni töoro, a ni pani.
Faama nkalontigela,
I ni faantanw ka hakedun.
Benbaliya sinsinna jamana

Dugu don min be ka jo
Mali duguw bee la belebele
Sannifeere ni izini caman dugu
A tilalen be ka ke sigida wooro
ye

Moniman caman be dugu
cemance la
Dugu in be diine bee mara nka
misiriw kanku
B'a to i be misiriwekan men
waati bee

Kana jore diine bee be yan
I mana ke diine o diine la i b'i
yere soro

Bee n'i ka jakarita
Faransikan kerefe ani jamana
kan werew

Bamanankan ye kanw na folen
ye

Faransikan be jate maa ka
lannenw ka kan ye
Suguba kono fen bee be feere
Nka i janto fen bee be puruti
fana.

Ebola banakise te Mali la

Minisiri ka kumaw y'a to sinsin
ko Ebola t'an ka jamana fan
si. Kenya ni saniya minisiri be
wele bila jamanaden bee ma u
ku hakilisigi. Ni laadili minnu
föra u ye u k'o labato. O huku
mu kono, karamogo Sanba So
ko, an ka nemogow ni jamana
denw ani demebagaw y'u bolo
di pogon ma k'a jira ko Ebola
banakise foyi te Mali kono. O
kera san. 2015 zanwuyekalo
tile 18. A ye jamanadenw
hakilisigi ku ye feere caman
tige walasa ka an ka jamana
tanga k'a kisi banakise töoro
ma. Minisiriso ye jamanadenw
hakilijigin ka b'a ka layidu talen
dafa ka kononamalidenw ni
kokanta bee kunnafoni Ebola
banakiseko kan.

Awa Sidibe

Goferenaman y'a jira
ko Ebola banakise
t'an ka jamana kono
tugun.
Kenya ni saniya minisiri y'a
jira ko ebola banakise foyi te
an ka jamana kono. Cakeda
min pesinnen don kereyako

ma, o y'a sementiya k'a fo
ko u ko Ebola banakise be
Mali sigida dow la, k'o te
tijé ye. Minisiri Sanba So y'a
sementiya ko Ebola banakise
te an ka jamana sigida si la,
o kera zanwuyekalo tile 28, u
ka pogonye teliman do senfe.

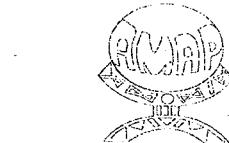
Miseli Sangare somayelemana

Miseli Sangare
n'o ye Mali
nogonlonbo
do ye, a
somayelemana nténendon,
Zanwuyekalo tile 21, wula
fe dögötörso. Gaburyeli
Ture la, k'a si to san 60 la.
Sukarodunbana tun b'a la.

A taara siyen fila tinizi, o
furakeli la. Nka bana m'a to

yen. A ye baara caman ke
a ka dijenatige kono i n'a fo
nogonlonbo, kumalase ani
animateriya.
Donniyaba tun be Miseli
Sangare la nogonlonbo la.
Aye nogonloncamanboin'a
fo ferekengamibugu, war, Bajer
an'olu nogonna caman.

Awa Sidibe

kuntigi
Berehima TOURE

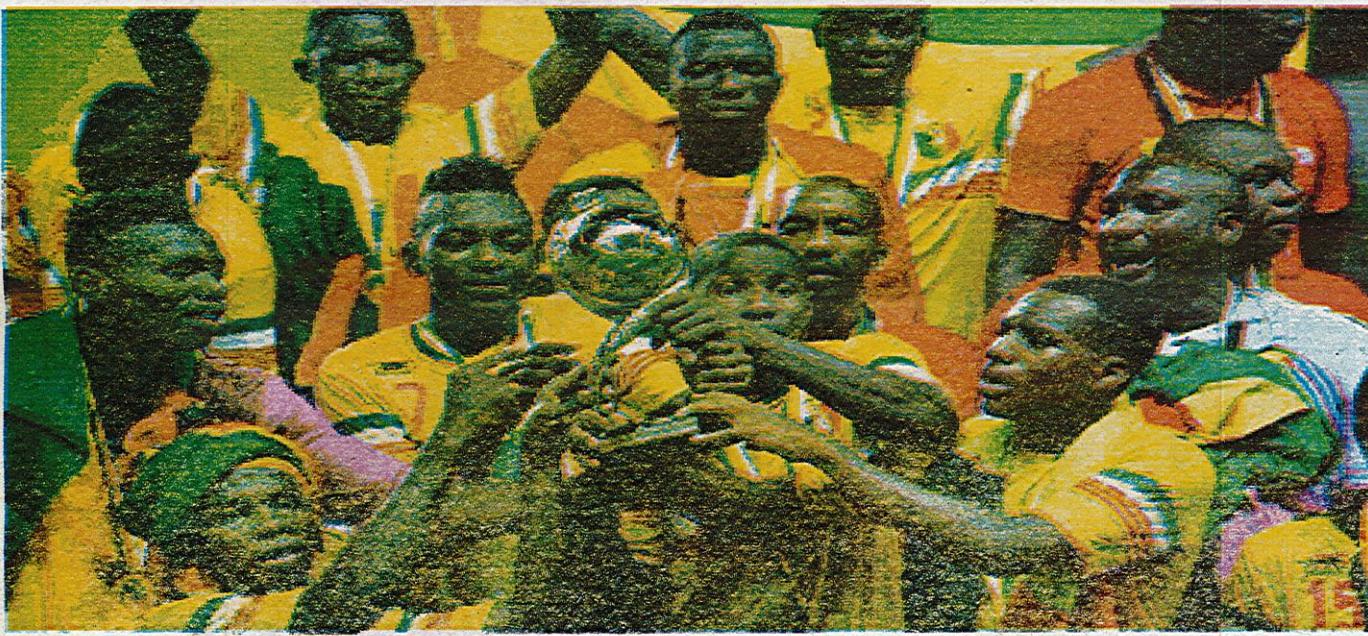
Fasokanw
kunnafonisëbenw
Baarada kuntigi
Amadu Umaru Jalo

BP : 24 – Telefoni : 20-21-21-04
Kibaru Bugufiye Bosola
Bamako – Mali

Sebennijekulu
Mahamadu Konta
Dokala Yusufu Jara

Labugunyoro : AMAPU gafedi
lan
Baarada

Mali samatasäge mankanw ye kabako lamaga Nizeri jamana kan

Mali samatasäge mankanw

Afiriki ntolatanna denmisén minnu si te teme san 20 kan, n'o ye zinoriw ye, olu ka kani kuncera karidon, feburuyekalo tile 17, san 2019. Mali ni Sénegali de ye njogon soro a ntolatan laban na. Sanga 90 dafara 1 ni 1 na. Moombé sanga 30 kono, sebagia ma soro. A laban kera penalitiduurutan ye. O senfe, Samatasäge mankanw ye kuru 3 soro, Sénegali Wara mankanw ye 2 soro. O la, Mali wulila k'a jo ni kupu ye. Nin y'a sije folo ye Mali zinoriw ka kani jonjon ta. Mali denmisén ye ntolatan damine ni dusu ni teliya ni gaiabukensya ye. O kera sababu ye u ka kuru folo don sanga 16 nan na, Bubakar Tarawele fc. Malidenw jorela o kofe

bawo Samatasäge mankanw ye ntolatan damine cogo min, yala u bera se k'a laban ten wa ? Ntolatan sangá 45 folo kuncera Mali ka sebaaya la 1 ni 0. Segennabo sanga 15 bannen, Samatasäge mankanw sen girinyara dōnin, Sénegali Wara mankanw y'u to o la ka kuru kelen don, Amadou Njaji fe, sanga 75 nan na, k'a ke 1 ni 1 ye. Mali denmisén ka feere kera ka ntolatan tige Sénegali denmisén bolo cemance la. O feere in jena u bolo, bawo Sénegali Wara mankan ma se k'u ka labenw sabati a ne ma. Sénegali Wara mankanw seginna u ka feere koro ma, u ye min tige u ni Samatasäge mankanw ka njogonkunben folo la. O tun ye, k'u ianga digi Mali

fijemayoró kan kofela kininfebolo kan. O sera k'a to u ka Mali ka kuru kelen jib. Kabini o kera, Mali degelikaramogo Mamutu Kané ye kofela kininfebolo kologoleya, ka dansigi Sénegalikaw ka girinkajo la. Sanga 120 kono, Samatasäge mankanw ni Sénegali Wara mankanw sera u ka feere bolicogo, o de kama, a kera filaninbin ye 1 ni 1.

Nka finali de don, ntolatan te se ka bila fo do ka sebagaya soro, ka kupu ta. O hukumu kono, penalitiduurutan daminen. Mali ye penalti 5 tan, ka 3 don. Sénegali fana ye 5 tan ka 3 je, ka 2 don.

Tige don, penalititan sirilen be garijegé la, nka fo i ka ke mogo

hakilisiglen ye ani mogo sen du man ; o la fo i ka i dege kosebe penatilitan na ; o ye degelikaramogo ka baara ye.

Mali ye ntolatan minnu ke Nizeri Kani senfe, olu jaabiw file : Mali ni Sénegali, 2 ni 0, Sénegali kanu na. Mali ni Burkina Faso, 1 ni 0, Mali kanu na. Mali ni Gana, 1 ni 0, Mali kanu na. Mali ni Nizeriya, 1 ni 1 sanga 120 kono ; penalitiduurutan na, Mali ye se soro ni 4 ni 3 ye.

Mali ni Sénegali, 1 ni 1 sanga 120 kono ; penalitiduurutan na, Mali ye se soro ni 3 ni 2 ye. Malidenw nisondiyara kosebe ni nin kupu in tali ye, bawo Samatasäge fitininw delila k'u togolakanji jonjon soro, nin kera a sije folo ye Samatasäge mankanw fana k'u togolata soro. Jamanakuntigi Iburahimu Keyita ye foli ni tanuni lase Mali denmisén ninnu ma, k'a jira u la ko faso tena bo u jigi kono. Feere bée lajelen be tige walasa k'u ka jetaa sabati sira bée lajelen kan. A ye foli lase Gawolaw ma bawo olu ni Nizeri be danbo ; olu caman taara kene kan, ka Samatasäge mankanw lafassa. O bolen k'o yen, a y'a jini Mali ntolatanki njemogow fe, u ka maloya dōnin, ka d'o bo fonogonkow la walasa u kana ke sababu jugu ye Mali ntolatanki ma, ka denmisén ka dijelatige don bogé la. Mali, Sénegali, Afiridisidi ani Nizeriya be taa Afiriki joyoró fa zinoriw ka kupudimoni na mekalo la, san 2019.

Mahamadu Konta

Fasokanw ye kerefeden keléli ni sigijögonya sinsinnan ye

Mali ni dijémaa jera ka fasokanw togolodon nénamaya alamisadon feburuyekalo tile 21, san 2019. Hakilisiglen jigi na, sán o san feburuyekalo tile 21 don be nénamaya dije kono ka taasibila ke ka nésin Bengladesh Jema na kalandenw ma, olu minnu wulila k'u jo walasa u ka fasokanw ka don kalansow la ni o kera mangan ye u ni Polisiw ce to ka kalanden caman bone u ni na, 1952 san.

Jinan ta labenna fasokanw ni baliku-kalanko cakeda fe k'a kene njemogoya dijamana kalanko minisiri Abinu Teme ma. Don in nénamaya daminen a ni faso jonjon layeleli ye bamanankan na musow ka jekulu fe (KAFO/CAFO), ka kalandenw temenni tugu o la, olu temet ye mogow fb jamana kan 13 la n'olu ye : Bamanankan, Bozokan, Sonjay, Dogoso, Boore, Xaasongaxanjo, Fulfulde, Maninkakan, Tamasekkikan, Soninke, Hasanya, Mamara ani Syenara. O temenén ko, walijumandonseben dira mogo 12 ma u ka cesiri n'u ka gafedilan na fasokanw na. Kalanden minnu ye bamanankan kunnasebenni njogondon ke, olu fana ye nisonjafenw soro. O kofe, minisiri n'a ka jama taara u je da gafe dilanew kan, o gafe ninnu y'an danbe ye.

Mali kan tan ni saba bée tun be kene kan

dilanna cakeda minnu fe o folo ye : kibaru ye, n'o ye kunfonidiseben ye min be bo kalo o kalo fasokanw na, a filaner ye USAID/Mali SIRA ye, olu ka baara nesinen be ka kalandenw dege an fasokanw sebenni n'a kalanni na kalansow la, a sabaran ye jamana kanw ni balikukalanko cakeda ye, u ka baara ye gafedilan ni kalan ye an fasokanw na, a naaninan ye AMALAN, o ka baara ye jininiye fasokanw bée kan ani gafesében. Nin tako 20 nan don nénamaya ni masalakun fila ye, a folo ye dije seleke naani tömba (Nations Unies) ka masalakun ye : ko «Fasokanw joyoró ka bon kosebe ben ni kelenya sabatili la dije kono», a filaner ye Mali yere ka masalakun ye : ko «Fasokanw foli bée se ka ke sababu ye ka kerefeden keléli ani ka ben sabati sigijögonya kono». Minisiri Abinu Teme y'a jira ko nin masalakun fila be

nogon dafa ka d'a kan u nafa ka bon kosebe. A ko misali la, geleya min file an ka siyaw ni nogon ce sisani, n'an sera ka njogon ka kanw jini ka dón, o be ke sababu ye ka sigikafé sabati ani ka sigijögonya diya.

A ko an ka jamana ye jamana körba de ye min kono siya caman be sigijögonya la ben ni hakilisigi, kono kabini lawale la, wa an fasokanw de b'an ka yéremakörönya jira, o de la, an b'an disigosi n'o ye. Piyéri Sayi ye Inesiko (UNESCO) ka lasigiden kerenkeren ye Mali kono, a fana tun be kene kan. A ko fasokanw toli ko bi, an yere de no don sabula anw minnu ye kan ninnu fobaaw ye, an y'an kodoq u ma k'u kelen n'u kunko to njogon na. Ka soro inesiko bolo, kan o kan be dije kono, a be ka kan ka lakodon.

A ko mogo 40 % si ma kalan ke u fasokan na, kasoro a fora ko mogo fakan dönni de be kan were kalanni njemogoya ka faamuyali teliya. A y'a jira fana ko mogo miliyon 370 de be dije kono min fanba be kuma fasokan 7000 na. Yiriwalisében 4 nan sigira senkan walasa mogow be ka se ka kalan ke u fasokan na.

Kosi Abasa ye Afiriki kanko yiriwalisében cakeda njemogoba ka ciden ye, a fana tun be kene in kan. A ko an ka njemogow yere de y'an ka fasokanw lagosi sabula, u te son k'u ka jamana marafeew njefo jamanadenw ye u fakan na fo walikan. Kasoro soro basigli ni danbe sinsinnan feere puman y'an faso kanw menni n'u foli ye. A ko ale yere koni bolo an ka fasokanw de

Siyaka Sogoba